

همکاری های علمی دانشگاه صنعتی اصفهان و مرکز تحقیقاتی M&MoCS ایتالیا

1- نظر شما در رابطه با دوره ی برگزار شده چیست و این دوره را چگونه ارزیابی می کنید؟

اساساً هرگونه ارتباط علمی و پژوهشی با خارج از دانشگاه، به ویژه با مراکز بین المللی، از نظر اینجانب برای هر دو طرف بسیار مفید است و منجر به دستاوردهای متنوعی می تواند شود. دوره برگزار شده با مرکز M&MoCS ایتالیا در قالب دوره کارآموزی تابستانه برای دانشجویان کارشناسی و دوره تحقیقاتی 6 ماهه برای دانشجویان کارشناسی ارشد از تیرماه 1397 آغاز شد. از آنجا که فرصت های تحقیقاتی عموماً برای دانشجویان دکترا اجرا می شود، برقراری این دوره برای مقاطع تحصیلی پایین تر از اهمیت ویژه ای برای دانشگاه و دانشجویان برخوردار بود. برگزاری موفقیت آمیز این دوره منجر به آغاز ارتباطات علمی متعدد بین دانشگاه و آن مرکز گردید و هم اکنون همکاری هایی از جمله گسترش دوره های تحقیقاتی برای دانشجویان مقاطع تحصیلی مختلف، برگزاری دوره های تحقیقاتی برای دانشجویان ایتالیایی در دانشگاه صنعتی اصفهان، دوره مشترک تحصیلات تکمیلی، پایان نامه ها و رساله های مشترک، پروژه های مشترک و فرصت های مطالعاتی برای اعضای هیأت علمی، استادان همبسته، ادامه تحصیل دانش آموختگان دانشگاه صنعتی اصفهان در دانشگاه های همکار آن مرکز و همچنین استفاده از محصولات و خدمات شرکت های دانش بنیان دانشگاه در حال اجرا یا برنامه ریزی برای آغاز هستند. در سفر اخیری که رئیس و تعدادی از همکاران آن مرکز به دانشگاه داشتند، تفاهم نامه ای به امضای طرفین رسید که بر این گونه همکاری ها تمرکز دارد.

تجربه موفق این دوره سبب گردید همکاری با آن مرکز، محدود به دانشگاه صنعتی اصفهان نبوده و دانشگاه شهید چمران اهواز نیز اخیراً مجله علمی-پژوهشی *Journal of Applied and Computational Mechanics* خود را با همکاری M&MoCS به چاپ می رساند. اطلاعات بیشتر در این خصوص در وب سایت مجله به آدرس <http://jacm.scu.ac.ir/> مندرج شده است. در واقع، دید مثبتی که در مسئولان مرکز ایتالیایی در خصوص همکاری با جامعه دانشگاهی ایران پدید آمد منجر به توسعه همکاری ها با سایر دانشگاه های ایران نیز شد.

2- این دوره چه دستاوردهایی را برای شما به همراه داشته است؟

در قالب همکاری های فوق الذکر، پروژه مشترکی بین تیم تحقیقاتی اینجانب و آن مرکز آغاز شده است که در حال حاضر 1 نفر دانشجوی کارشناسی و 2 نفر دانشجوی کارشناسی ارشد در حال انجام پروژه و پایان نامه خود در این راستا هستند. همچنین، همکاری اینجانب با مجله دانشگاه شهید چمران اهواز به عنوان عضو هیأت تحریریه آغاز شده است و با حضور پژوهشگران آن مرکز در تألیف کتابی مشارکت دارم که توسط انتشارات Springer چاپ خواهد شد.

در کنار دستاوردهای تخصصی، دوره مذکور با تجربه جدید زندگی به همراه دانشجویان برای بنده همراه بود. در بازه تیر تا شهریور گذشته، اینجانب به همراه همسرم در آن مرکز مستقر شدیم و با امکاناتی که عمدتاً یکسان و مشترک با دانشجویان بود اسکان داشتیم. ارتباطی در این حد نزدیک با دانشجویان و زندگی تقریباً همگام با 23 نفر جوانی که از نسلی متفاوت با اینجانب هستند حاوی تجارب تازه ای برای خودم و همسرم بود.

3- در این دوره با چه چالش هایی مواجه بودید؟

تا آنجا که بنده حضور ذهن دارم، برگزاری دوره ای به این شکل و با این مدت برای دانشگاه تازگی داشته است. برنامه ریزی و انجام اقدامات مقتضی برای مراحل مختلف دوره ای با این ابعاد و گستردگی با ظرافت ها و چالش های مختص خود همراه بود. به عنوان مهمترین موارد می توانم به این مسایل اشاره کنم:

الف) سفارت ایتالیا و مسئولین شهر میزبان نیاز به آمادگی و فراهم نمودن تسهیلات اداری برای اخذ روادید و حضور همزمان این تعداد پژوهشگر از ایران برای مدت قابل توجه در آن شهر داشتند. خوشبختانه در سفر کوتاهی که اینجانب در خردادماه گذشته به آن شهر داشتم، موفق شدم جلسات متعددی با مقامات مختلف ایتالیایی برگزار کنم و ایشان را از جنبه های مختلف، برای این برنامه توجیه کنم. همچنین مقدمات حضور، اسکان و برخورداری از امکانات مورد نیاز دانشجویان را با همکاری مسئولان آن مرکز فراهم نمودم.

ب) اگرچه مرکز ایتالیایی حاضر به ارائه برخی حمایت های مالی مختصر برای اسکان و مخارج دانشجویان شد، با اوج گرفتن قیمت ارز، مشکلات مالی باعث بروز چالش هایی شد. علیرغم تلاش قابل تقدیر مسئولان مختلف دانشگاه و پیگیری های مستمر و ارزنده دانشجویان، متأسفانه امکان استفاده از ارز دانشجویی یا حمایت های مشابه از دستگاه

های ذریبط فراهم نگردید. همچنین، در تأمین هزینه های مأموریت تابستانه اینجانب نیز مشکلاتی ایجاد شد که هنوز مرتفع نگردیده است. پیامد چاش های مالی، کاهش چشمگیر تعداد متقاضیان برای شرکت در برنامه سال جاری بود. البته این کاهش باعث شد مرکز ایتالیایی برای این دوره اقدام به ارائه حمایت های مالی بیشتر از دانشجویان نماید؛ منتها این حمایت تنها برای این دوره فراهم گردید و برای دوره های بعد نیاز به برنامه ریزی جدی از این لحاظ است. (ج) روش کار و شیوه پژوهش دانشجو در آن مرکز با آنچه در دانشگاه صنعتی اصفهان (و سایر دانشگاه های ایران) معمول است تفاوت هایی داشت. در دانشگاه های ایران، به نسبت عرف بین المللی، معمولاً دانشجویان در آموزش و پژوهش خود اتکای نسبتاً زیادی به استادان دارند و تعداد اندکی از دانشجویان به استقلال مناسب از این جنبه ها عادت کرده اند؛ حال آنکه در آن مرکز، دانشجو مجری جدی پژوهش ها محسوب می شد و این تفاوت ها برای تعدادی از دانشجویان با گذر زمان قابل تطبیق شد. شایان ذکر است که شرکت کنندگان در این برنامه از بین بهترین دانشجویان انتخاب شده بودند و لذا این انطباق با تمرین، تلاش و تکیه بر دانش و مهارت های ایشان به راحتی حاصل شد. همچنین، برای دانشجویان کارشناسی، شخصاً کلاس های اضافه ای تشکیل دادم تا برای مطالب مورد نیازشان آماده تر شوند. البته به دلیل تجربه اول، انتظار آن مرکز از سطح معلومات و مهارت های دانشجویان دانشگاه و همچنین تصور دانشجویان از امکانات و توانمندی های آن مرکز تفاوت هایی با واقعیت داشت که امید است برای دوره های بعدی، شناخت بهتر طرفین از یکدیگر حاصل شده باشد.

4- نقاط قوت و نقاط ضعف این دوره را چگونه تبیین می نمایید؟

مهمترین نقاط قوت این دوره را موارد زیر می دانم:

(الف) ارتباط دانشجویان با مجامع بین المللی باعث افزایش تجربه و آگاهی ایشان از سطح علمی مراکز تحقیقاتی خارج از کشور، مسایل فرهنگی و اجتماعی و تاریخی کشورهای دیگر، زندگی در محیط های تازه و کار گروهی می شود. به موازات، داشته ها و امکاناتی که در محل تحصیل و زندگی خود دارند به طور واضح تر مشخص می شوند؛ چه بسا قبل از چنین تجربه هایی، برخی دانشجویان، قدر امکاناتی که در دسترس دارند را به خوبی ندانند.

(ب) اینگونه ارتباط ها قطعاً برای دانشگاه نیز بسیار مفید بوده و خوشبختانه از ابتدای طرح این برنامه تاکنون همیشه مشخص شده است که مسئولان مختلف دانشگاه به این فواید واقف هستند و برای آن ها اهمیت قایل هستند. انواع دستاوردهایی که برای دانشجویان، اعضای هیأت علمی، ساختارهای آموزشی و پژوهشی و فناوری دانشگاه، اعتبار و جایگاه دانشگاه از این نوع برنامه ها حاصل می شود آنقدر زیاد و مشخص هستند که اگر تنها به موارد مندرج در پاسخ به سؤال اول توجه شود اهمیت آن ها احساس می شود.

نقطه ضعف خاصی نمی توانم برای این دوره قایل شوم. تنها چالش شرکت در این دوره ها آن است که به پیگیری ها و اقدامات اداری زمانبر و متنوعی نیاز است؛ گرچه، در سال های اخیر، تجارب و آمادگی دانشگاه و نهادهای زیربط برای این نوع برنامه ها بیشتر شده است، اما همکاران و دانشجویانی که قصد شرکت در این دوره ها را دارند متوجه این چالش باید باشند.

5- در صورت برپایی دوره ای مشابه در سالهای آتی، جهت برگزاری هرچه بهتر دوره چه پیشنهادات و توصیه هایی دارید؟

همانطور که ذکر کردم امسال نیز این دوره برگزار می شود و دانشجویان برگزیده شده در حال انجام امور مربوطه هستند. از جانب متقاضیان، لازم است توجه به زمینه های کاری آن مرکز به طور جدی صورت پذیرد و دانشجویان تحصیلات تکمیلی تلاش کنند نهایت هماهنگی بین استاد راهنمای خود و استاد مسئول در مرکز M&MoCS از لحاظ اهداف مدنظر برای دوره تحقیقاتی شان انجام شود. پیشنهاد می کنم مسئولان دانشگاه درصدد تأمین بودجه ها و مجراهایی برای حمایت مالی از دانشجویان و اعضای هیأت علمی که قصد عزیمت به آن مرکز دارند برآیند.

6- چنانچه دوره ای مشابه با حضور دانشجویانی از ایتالیا در ایران برگزار گردد، چه ایده و چه پیشنهاداتی جهت برگزاری این دوره دارید؟

این کار در صورت وجود پروژه های مشترک بین دانشگاه و آن مرکز به سهولت انجام پذیر است. مسأله قابل تأمل در این خصوص، نیار به برگزاری کلاس هایی به زبان انگلیسی است. چنانچه در حال حاضر چنین امکانی برای دانشگاه فراهم نیست می توان دانشجویان ایتالیایی را برای دوره های تحقیقاتی بدون نیاز به شرکت در کلاس های درس پذیرش کرد. این کار به خصوص برای دانشجویان تحصیلات تکمیلی امکان پذیر است. برای اسکان چنین دانشجویانی، بسته به تعداد و مدت حضور ایشان، می توان از مهمانسرای دانشگاه یا بخشی از خوابگاه ها استفاده کرد.

7- استقبال دانشجویان از برپایی این دوره چگونه بود؟

تاکنون استقبال مناسبی از این دوره شده است. حتی برای دوره سال جاری، علیرغم چالش های عمدتاً مالی که ذکر گردید، 6 نفر دانشجوی کارشناسی و 3 نفر دانشجوی کارشناسی ارشد مورد پذیرش قرار گرفته اند.

8- آیا امکان برگزاری این دوره با کشور و دانشگاه های دیگر وجود دارد؟

قطعاً همین طور است. تجربه های کسب شده از این دوره سبب می شود اجرای دوره های مشابه با مراکز دیگر با آمادگی و سهولت بیشتری انجام خواهد شد. به ویژه، چنانچه همکاری یکی از اعضای هیأت علمی با عضوی از آن مرکز شکل گرفته باشد به راحتی می توان چنین ایده ای را پیش گرفت.

9- در صورت برگزاری دوره های مشابه، برای کدامیک از مقاطع تحصیلی بیشتر مورد استفاده خواهد بود؟

برای هر یک از مقاطع تحصیلی، چنین دوره ای بهره های مفید خود را خواهد داشت. قطعاً برای دانشجویان تحصیلات تکمیلی باید در راستای پژوهش دانشجو برای چنین دوره هایی برنامه ریزی کرد و برای دانشجویان کارشناسی، دوره های عمومی تر که مهارت های مورد نیاز ایشان را تأمین کند مناسب هستند.